

מושג

תחרותיות לאומית

הגדרה

המושג "תחרותיות לאומית" בוחן את יכולתן של כלכלות לצמוח. מידת התחרותיות נקבעת על ידי מערכת של גורמים, מדיניות ומוסדות, התורמים לרמת היצרנות במדינה.¹

הקשר

תחרותיות לאומית היא מרכיב מרכזי ביכולתה של מדינה לשפר את איכות החיים של תושביה. עליה ברמת היצרנות מובילה לתשואות גבוהות יותר על השקעות לאומיות, ובאופן זה תורמת לעליה בצמיחה. חשיבותה של צמיחה כלכלית היא בהיותה מרכיב מרכזי בשיפור רמת החיים.²

תחרותיות לאומית היא מושג יחסי. משמעותו אומדן יכולתה של מדינה לצמוח ולהתחרות במדינות אחרות על הון אנושי, השקעות ומשאבים אחרים.

מדד התחרותיות העולמי שפותח על ידי הפורום הכלכלי העולמי הוא המדד המקובל למדידת רמת התחרותיות הלאומית.

המושג תחרותיות לאומית שונה מהמושג 'תחרותיות' במובן הכלכלי או העסקי:

■ ההקשר הכלכלי של המושג 'תחרותיות' מתאר יעילות מוחלטת של שוק מסויים. זהו אומדן למידה שבה מפגין השוק שיווי משקל תחרותי. מצב זה מתקיים בסביבה בה אין מחסומים המונעים כניסת מתחרים חדשים לשוק.

■ במשמעותו העסקית המושג 'תחרותיות' מתאר את ביצועיה של חברה בהשוואה למתחריה (לדוגמה, Google נחשבת תחרותית בתחום מנועי חיפוש). בהגדרה זו, תחרותיות היא אומדן יחסי המעיד על משחק-סכום-אפס. אם גורם אחד מצליח, אחר יורד בדירוגו היחסי.

סוף

¹ הפורום הכלכלי העולמי משתמש בהגדרה זו ב"דו"ח התחרותיות העולמי ומסתמך על הגדרתו של מייקל פורטר. פורטר עומד בראש המכון לאסטרטגיה ותחרותיות בבית הספר למנהל עסקים באוניברסיטת הארווארד, הסמכות המובילה בתחום זה בעולם האקדמי.

² על פי חזון הטופ 15, ישראל נדרשת לעבור אפיזודה של צמיחה משמעותית כדי להפוך לאחת מחמש עשרה המדינות המפותחות ביותר בעולם. למרות תרומתה היחסית הגדולה, צמיחה כלכלית הינה רק מרכיב אחד של איכות חיים. תחרותיות לאומית מעידה על המרכיבים התורמים לצמיחה אך לא על אלו התורמים לאיכות החיים.